

29.11.2022

Eduskunta

00102 EDUSKUNTA
HaV@eduskunta.fi

Hallintovaliokunta 30.11.2022

**Pirkanmaan TE-toimiston lausunto: HE 114/2022 vp -Hallituksen esitys eduskunnalle
laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi**

29.11.2022

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt Pirkanmaan TE-toimistolta kirjallista lausuntoa koskien hallituksen esitystä laiksi ulkomaalaislain muuttamista ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 114/2022 vp). Pirkanmaan TE-toimisto on antanut esitysluonnoksesta lausunnon Työ- ja elinkeinoministeriölle.

Pirkanmaan TE-toimisto kiinnittää huomioita lain 71 §:n 3 kohdassa säädettyyn toimeentuloedellytykseen. Esityksen mukaan, jos työehtosopimusta ei ole tai kyse on osa-aikatyöstä, tulisi palkan olla työttömyysturvalaissa (1290/2002) tarkoitetulla tavalla työssäoloehto kartuttavan suuruinen. Pirkanmaan TE-toimisto tuo esille, että joillakin aloilla 18 tunnin viikkotuntimäärällä alan palkkataso huomioiden työntekijän toimeentulo jää varsin alhaiseksi. Joillakin aloilla toimeentulo voi jäädä alle tuhanteen euroon kuukaudessa. Vakiintuneen hallintokäytännön mukaan, jos työhön ei sovelleta työehtosopimusta tai kyse on osa-aikatyöstä, työntekijän palkan tulee olla vuonna 2022 vähintään 1283 euroa kuukaudessa. Osa-aikatyössä työntekijälle tulee vakuuttaa työtunteja siten, että palkka on vähintään 1283 euroa kuukaudessa vuonna 2022. Vakiintuneen hallintokäytännön mukaan osa-aikatyöntekijän vähimmäistoimeentuloraja on ollut sama kuin kokoaikaisen työntekijän, jolla ei ole soveltuvaa työehtosopimusta. TE-toimisto katsoo, että toimeentulon vähimmäistoimeentulon rajan tulisi olla sama riippumatta siitä, sovelletaanko työhön työehtosopimusta vai ei.

Pirkanmaan TE-toimisto ehdottaa, että Maahanmuuttovirasto voisi esityksen 83 §:n 4 momentin nojalla hylätä työntekijän oleskelulupaa koskevan hakemuksen ilman työ- ja elinkeinotoimiston osapäätösharkintaa, jos hakemukseen ei liitetä tietoa työnantajasta tai jos käy ilmi, että työnantajalla ei ole tietoa hakijasta eikä työnantaja ole palkkaamassa hakijaa. TE-toimistossa on ollut käsittelyssä tapauksia, joissa työnantaja ei ole TE-toimiston pyynnöstä huolimatta toimittanut työntekijän oleskelulupahakemuksen liitteeksi voimassa olevan ulkomaalaislain 72 §:n mukaista työsopimuslain (55/2001) 2 luvun 4 §:ssä tarkoitettua selvitystä työntöön keskeisistä ehdoista. Lisäksi työnantaja on ilmoittanut TE-toimistolle, että työnantaja ei ole ollut tietoinen oleskelulupahakemuksesta tai oleskeluluvan hakijasta. Näissä tapauksissa TE-toimisto katsoo, että Maahanmuuttovirasto voisi tehdä päätöksen ilman TE-toimiston osapäätöstä.

Esityksen 71 §:ssä säädetään työntöön perusteella myönnettävän oleskeluluvan yleisistä edellytyksistä. Esityksen mukaan kaikkien työntöön perusteella myönnettävien oleskelulupien edellytyksenä on, että sekä työntekijä että työnantaja täyttävät laissa säädetyt selvitysvelvollisuutensa. Sekä työnantajan että työntekijän on toimitettava tietyt tiedot, jotta tietoja voidaan tarvittaessa verrata keskenään. Jos hakijan ja työnantajan esittämissä työsuhteen ehdoissa on merkittäviä poikkeamia, hakemus voitaisiin ottaa tarkempaan selvittelyyn. TE-toimisto katsoo, että esityksessä/lain ohjeistuksessa tulisi tarkentaa, millaisissa tilanteissa hakijan ja työnantajan antamat erilaiset tiedot työsuhteen keskeisissä ehdoissa voidaan hyväksyä ja toisaalta, milloin TE-toimiston tulisi selvittää hakijan ja työnantajan ilmoittamien työsuhteen ehtojen eroavaisuuksia. Kokonaisuutena TE-toimisto pitää ehdotettua lakipykälää hyvänä, mutta tuo esille, että tämä mahdollisesti lisää TE-toimiston selvityspyyntöjen määrää ja osaltaan myös pidentää hakemuksen käsittelyaikaa.

29.11.2022

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt kehittämisspäälikkö Leena-Maria Surakka ja ratkaissut vt. johtaja Airi Mast.

Tämä asiakirja KEHA/17266/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KEHA/17266/2022 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Surakka Leena-Maria 29.11.2022 11:11

Hyväksyjä Mast Airi 29.11.2022 11:11